

Приобщаващото образование за деца и ученици със СОП - тенденции и проблеми

Анализ на обхвата, формите на обучение и подсигуреността със специалисти за предоставяне на допълнителна подкрепа, по данни на МОН към 16.12.2022 г.

Обхват на децата и учениците със СОП

Област	Деца със СОП	Ученици със СОП - 1-12 кл.	Начален етап	Прогимназиален етап	Първи гимназиален етап	Втори гимназиален етап
София-гр.	2091	4113	1862 45,3%	1297 31,5%	628 15,3%	326 7,9%
Благоевград	156	759	267 35%	265 34,9%	151 19,9%	76 10%
Бургас	191	901	318 35,3%	296 32,8%	176 19,5%	111 12,3%
Хасково	133	591	304 51,4%	225 38%	53 8,9%	9 1,5%
Варна	711	1202	595 49,5%	345 28,7%	177 14,7%	85 7%
Пловдив	426	1153	493 42,7%	358 31%	202 17,5%	100 8,7%
ОБЩО	7126	20040	8292 41,4%	6475 32,3%	3720 18,6%	1553 7,7%

Деца със СОП в детските градини и групи в училищата

— — —

Основно предизвикателство - установяване на децата със СОП и работа с родителите; работа с МЗ и МТСП;

От 7126 деца със СОП **523 са записани в 40 специални групи** към детските градини или към училищата - дял от 7,3%.

Специалните групи са малко на брой и са препълнени над позволения норматив - **средната пълняемост е 13 деца** на група.

Специални групи и брой записани в тях деца със СОП

Община	Брой групи	Брой деца
Варна	12	227
Видин	1	9
Габрово	1	6
Дупница	1	11
Пловдив	2	10
Русе	1	18
Сливен	1	10
София	21	232
Общо	40	523

Осигуреност със специалисти на място и от РЦППО

В детските градини и училищата има назначени общо **3461** специалисти - ресурсни учители, психолози, логопеди, др. - или **77% от всички специалисти**, които работят с деца със СОП, са назначени на място.

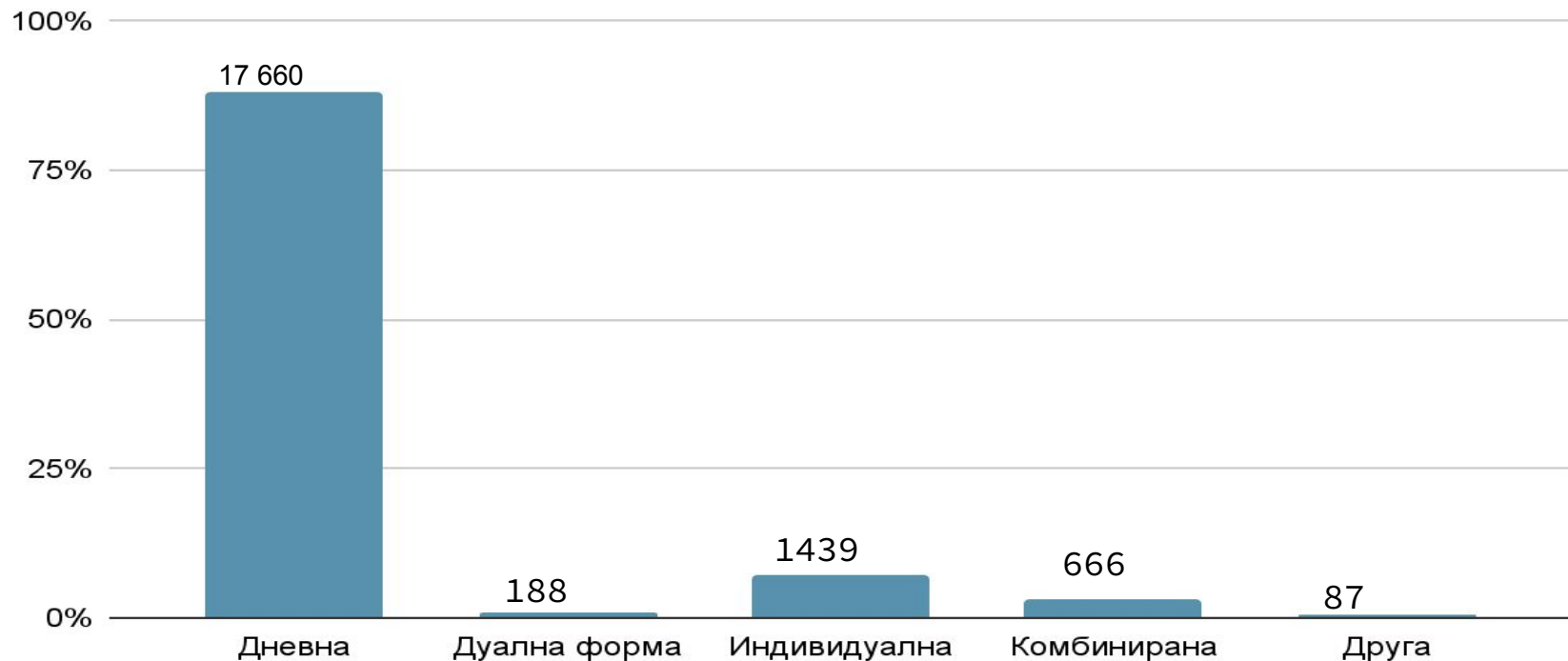
В Ресурсните центрове за подкрепа на приобщаващото образование са назначени **1031** специалисти - **23% от всички специалисти**.

Осигуреност със специалисти по области спрямо дела на децата и учениците

Област	Дял от всички деца и ученици със СОП	Дял от всички специалисти	Дял на специалистите, назначени на място
София-гр.	22%	19,9%	86,5%
Благоевград	3,3%	4%	83,5%
Бургас	4%	4,3%	71,6%
Хасково	2,6%	2,3%	56,6%
Варна	7%	7,2%	77,5%
Пловдив	5,8%	7,6%	76,7%

Разпределение на учениците със СОП по форма на обучение

Points scored

Действащ учебен план за индивидуално обучение на първокласник

Обучението по индивидуалния учебен план ще се провежда в училищния график за първи учебен срок:

ден	час	предмет	форма
<i>понеделник</i>	11.00-11.20	Математика	учебен час
	11.25-11.45	Екип за подкрепа	индивидуална работа
	11.50-12.10	Музика	учебен час
<i>вторник</i>	10.10-10.30	БЕЛ	индивидуална работа
	10.35-10.55	Екип за подкрепа	индивидуална работа
	11.00-11.20	Математика	учебен час
<i>сряда</i>	10.10-10.30	ТП	учебен час
	10.35-10.55	Екип за подкрепа	индивидуална работа
	11.00-11.20	Английски език	учебен час
<i>четвъртък</i>	10.10-10.30	БЕЛ	индивидуална работа
	10.35-10.55	Екип за подкрепа	индивидуална работа
	11.00-11.20	БЕЛ	индивидуална работа
<i>петък</i>	10.10-10.30	БЕЛ/Друг предмет	индивидуална работа
	10.35-10.55	Екип за подкрепа	индивидуална работа
	11.00-11.20	ИИ	Учебен час

Помощник на учителя

Броят на назначените помощници на учителя е символичен - **587 души за цялата страна.**

Назначаването на помощници на учителя не е финансово подсигурено.

Разпределение на помощниците на учителя по области

Област	Брой помощник на учителя
София - гр.	113
Благоевград	14
Бургас	14
Хасково	10
Варна	62
Пловдив	20

Изводи и предложения

— — —

В детските градини:

1. повишаване на подсигуреността със специалисти на място.
2. подсигуряване на модела със специалните групи - осигуряване на адекватен норматив за издръжка, подсигуреност със специалисти и спазване на лимитите за пълняемост.
3. Обучение на всички педагогически и непедагогически специалисти - в общи и специални групи.

В училищата:

1. повишаване на подсигуреността със специалисти на място.
2. **създаване на модел за колективна работа на учениците, които са на индивидуална или комбинирана форма на обучение** - работа в оборудвани за тях стаи във времето, в които не посещават общите часове. Подсигуряване на възможност за целодневно обучение.
3. Обучение на всички педагогически и непедагогически специалисти - в общи и специални групи.

Необходими ресурси

— — —
Човешки ресурси: работа с университетите - стажантски програми, учебни програми, обучения на учители.

Финансови ресурси:

1. увеличение на общите стандарти за ресурсна подкрепа и на стандартите за деца в специалните групи в градините.
2. нов стандарт за помощник на учителя.
3. Нов стандарт за създаване на специални групи за развитие в училищата, които да поемат колективната работа с учениците с по-сериозни затруднения.
4. Включване на целеви модули за проекти, насочени към деца и ученици със СОП в националните програми на МОН.

Концепция на модел за колективна образователна подкрепа

Създаване на нормативна възможност за организиране на групи за развитие на учениците със СОП със следните функции:

1. Оказване на колективна допълнителна образователна подкрепа в рамките на учебното време за ученици на комбинирана и индивидуална форма на обучение;
2. Оказване на подкрепа за самоподготовка, отдых и занимания по интереси в рамките на целодневната организация на обучението.

Групите могат да обединяват ученици от различни етапи на обучение - начален, прогимназиален, гимназиален. Може да се използва за основа на новия модел съществуващите специални групи за деца в детските градини. Ще е необходимо съставянето на нов стандарт за издръжка и промени в съответните наредби.